

2009-02-19

Dnr 2009-49

Regeringen
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Revisorsnämndens årsredovisning för år 2008

Revisorsnämnden (RN) överlämnar härmed årsredovisningen för räkenskapsåret 2008.

RN:s operativa verksamhet är indelad i fyra verksamhetsgrenar: Examinationsverksamhet, Godkännande/auktorisering/registrering, Tillsyn samt Internationella kontakter.

Tillsynsverksamheten omfattar fyra delområden: systematisk och uppsökande tillsyn (SUT), löpande kvalitetskontroll, disciplinärenden samt förhandsbesked. Upptäcks i en SUT-utredning allvarigare brister i en revisors verksamhet överförs ärendet till ett disciplinärende för prövning av frågan om eventuell disciplinär åtgärd. Den löpande kvalitetskontrollen säkerställs genom SUT särskilt inriktad mot stora revisionsbolag samt att RN säkrar den kontroll som utförs av FAR SRS och direkt kontrollerar de revisorer som inte är anslutna till revisorsorganisationen. Om det vid kvalitetskontrollen framkommer allvarliga brister inleds ett disciplinärende. Disciplinärenden initieras i övrigt genom anmälningar eller underrättelser från myndigheter – främst Skatteverket – samt från klienter och andra intressenter eller på RN:s eget initiativ med anledning av bland annat uppgifter i media. Förhandsbesked lämnas antingen i fråga om en revisor med hänsyn till sitt oberoende kan inneha ett visst revisionsuppdrag eller i fråga om en revisor får utöva viss sidoverksamhet.

RESULTATREDOVISNING

RN:s verksamhet är helt avgiftsfinansierad. Intäkterna består huvudsakligen av provavgifter, ansökningsavgifter och årsavgifter. Intäkterna disponeras av myndigheten. Nedan framgår verksamhetens intäkter och kostnader per verksamhetsgren (tabell 1) samt beräknad budget och utfall (tabell 2).

Tabell 1

	Fördelning av intäkter/kostnader (tkr) ¹					
	2008		2007		2006	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Examination	5 749	-6 617	6 625	-6 966	6 987	-7 928
Godk./aukt./registrering	1 759	-1 863	2 326	-2 031	2 031	-1 577
Tillsyn	15 775	-17 403	16 461	-17 335	15 924	-15 745
Internationella kontakter	820	-906	739	-779	990	-979
Totalt	24 103	-26 789	26 151	-27 111	25 932	-26 229
Resultat		-2 686		-960		-297

Tabell 2

Budget och balanserad kapitalförändring					
	Utgående	Intäkter	Kostnader	Resultat	Utgående
	ack res 2007	2008	2008	2008	ack res 2008
Regleringsbrev för 2008	1 868	25 000	-27 000	-2 000	-132
Årsredovisningen 2008	809	24 103	-26 789	-2 686	-1 877

Kommentarer till budgetutfallet enligt återrapporteringskravet i regleringsbrevet samt till underskottet i myndighetens kapital finns på sidan 15.

1. Verksamhetsstyrning

1.1 Verksamhetsgren Examination

Mål

Prov för revisorsexamen och högre revisorsexamen ska anordnas minst en gång per år.

Återrapportering

RN har anordnat prov för revisorsexamen och högre revisorsexamen vid två tillfällen under 2008. Prov har genomförts i maj och december i Stockholm och Göteborg samt i december även i Malmö. Provet för högre revisorsexamen i december gavs dock endast i Stockholm p.g.a. att antalet tentander var begränsat. Antalet tentander samt hur många som genomförde proven med godkänt resultat framgår av tabell 3.

¹ Intäkter och kostnader direkt hänförliga till en viss verksamhetsgren har förts till denna. Övriga intäkter och kostnader har fördelats på verksamhetsgrenarna med utgångspunkt från nedlagd arbetstid.

Tabell 3

Antal tentander	2008		2007		2006	
	Revisors- examen	Högre revisors- examen	Revisors- examen	Högre revisors- examen	Revisors- examen	Högre revisors- examen
totalt	273	73	284	115	319	95
med godkänt resultat	140	48	166*	68	171	47

* siffran reviderad efter omprövningar (+1)

1.2 Verksamhetsgren Godkännande/auktorisering/registrering

Mål 1

Beslut om godkännande, auktorisation och registrering ska meddelas senast två månader från det datum fullständig ansökan inkommit till nämnden.

Återrapportering

Samtliga förstagångsansökningar har avgjorts inom föreskriven tid. Antalet inkomna ansökningar framgår av tabell 4.

Tabell 4

Förstagångsansökningar	2008		2007		2006	
	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade
Godkännande	128	127	192	191	172	173
Auktorisation	73	72	55	55	59	60
Registrering	13	12	13	11	11	10
Totalt	214	211	260	257	242	243

Kommentar: En ansökan om auktorisation har avslagits 2008.

Mål 2

Beslut i ärenden gällande ansökan om fortsatt godkännande, auktorisation och registrering ska normalt meddelas senast en månad före utgången av pågående period.

Återrapportering

Antalet godkännanden, auktorisationer samt registreringar som löper ut (giltighetstid fem år) varierar år från år. Av tabell 5 framgår hur många revisorer/revisionsbolag som var aktuella för nytt femårsförordnande under 2008, hur många ansökningar som inkom samt antalet beslut. Av besluten 2008 har drygt 95 procent meddelats senast en månad innan pågående period löpte ut.² Förseningen av resterande beslut har orsakats av att ansökningar kommit in sent och/eller krävt kompletteringar i flera omgångar.

² 2007 = 93 %, 2006 = 97 %, 2005 = 98 %

Tabell 5

Ansökan om fortsatt förordnande	2008	2007	2006
Antalet aktuella revisorer/revisionsbolag	750	864	818
Inkomna ansökningar	676	739	730
Beviljade	673	739	729
Avslag/avvisade	3	0	1

Kommentar: Antalet revisorer framgår av tabell 6 nedan.

Tabell 6

År	2008	2007	2006
Antal revisorer den 1 januari	4 108	4 135	4 182
Antal revisorer den 31 december	3 996	4 108	4 135
Förändring netto	-112	-27	-47

1.3 Verksamhetsgren Tillsyn

Mål 1

Tillsynen ska utövas effektivt. Det är av stor vikt att Revisorsnämnden finner och ur systemet utesluter revisorer som uppsåtligen gör orätt i sin revisionsverksamhet, förfar oredligt, utför ett grovt bristfälligt arbete eller av annat skäl inte är lämpliga att utöva revisionsverksamhet. Detta gäller särskilt om revisorn därigenom medverkar till eller underlättar för ekonomisk brottslighet. Nämnden ska även vara uppmärksam på om revisorerna har fullgjort sin skyldighet att anmäla brott enligt 9 kap. 42–44 §§ aktiebolagslagen (2005:551). Vidare är det av stor betydelse att Revisorsnämnden ingriper mot revisorer som äventyrar sitt oberoende. Förutom handläggning av anmälningar ska tyngdpunkten i verksamheten ligga på den systematiska och uppsökande tillsynen. Nämnden ska också inom ramen för sin tillsynsverksamhet säkerställa att alla revisorer genomgår regelbunden kvalitetskontroll.

Åtterrapporering

Antalet öppnade disciplinärenden, andelen egna initiativärenden samt hur många som kan hänföras till SUT-verksamheten framgår av tabell 7.

Tabell 7

Anmälare	2008	2007	2006
Egeninitierade	36	45	26
• varav från SUT	(7)	(12)	(13)
• varav från kvalitetskontroll	(18)	(18)	(6)
Skatteverket	30	26	33
Klient	39	35	18
Övriga (Ekobrottsmyndigheten, kronofogde m.fl)	36	36	36
Summa öppnade disciplinärenden:	141	142	113

Antalet enskilda ärenden som under året öppnats, avslutats respektive överförts till disciplinärende inom de olika SUT-projekten framgår av tabell 8.

Tabell 8

SUT-projekt	Antal ärenden inom respektive projekt 2008		
	Öppnade ³	Avslutade ⁴	varav till disciplin ⁵
1. Ej medlem i FAR SRS (avslutat) ⁶	–	–	
2. Stora revisionsuppdrag/revisionsbyråer	4	5	
3. Övertagen kvalitetskontroll ⁷	1	1	1
4. Revisor med stort antal uppdrag	10	13	1
5. Tveksamheter vid förnyelse	0	1	
6. Revisor som tidigare erhållit varning	0	2	1
7. Övriga ⁸	3	5	4
Totalt inom samtliga projekt:	18	27	7

Antalet kvalitetskontrollerade revisorer under 2008 framgår av tabell 9. Siffrorna avser dels av FAR SRS kontrollerade medlemmar, dels RN:s kontroll av revisorer som inte är medlemmar i revisorsorganisationen. En revisor som vägrar att genomgå kontroll av FAR SRS överförs till granskning inom SUT 3-projektet (se tabell 8 ovan). Disciplinärende öppnas om kvalitetsgranskningen visar på allvarliga brister i revisorns arbete. Ett av de disciplinärenden som öppnades under 2008 baserades dock på att revisorn inte godtog utsedd kontrollant.

Tabell 9

År	2008	2007	2006
Antal granskade revisorer	503	943	846
Öppnade disciplinärenden	18	18	5
Vägrat kontroll av FAR SRS (till SUT 3)	1	4	1

Ärendebalansen avseende tillsynsärenden vid utgången av 2008 framgår av tabell 10.

Tabell 10

År	2008	2007 *	2006
Öppna tillsynsärenden	143	174	167
• varav disciplin	103	101	99
• varav övrig tillsyn	40	73	68

* Korrigerade siffror

Mål 2

Minst hälften av alla disciplinärenden som väcks ska vara avgjorda inom ett år från öppningsdagen och minst 90 procent ska vara avgjorda inom två år.

3 Öppnade ärenden inom samtliga projekt 2007 = 32, 2006 = 38, 2005 = 42

4 Avslutade ärenden inom samtliga projekt 2007 = 32, 2006 = 45, 2005 = 35

5 Ärenden till disciplin från samtliga projekt 2007 = 12, 2006 = 13, 2005 = 14

6 Projektet avslutades 2007.

7 Granskning av revisorer som vägrat underkasta sig FAR SRS kvalitetskontroll.

8 SUT-utredningar som RN påbörjat med anledning av uppgifter i bl.a. massmedia.

Återrapportering

Nästan 98 procent av de 139 disciplinärenden⁹ som avgjordes under 2008 har avgjorts inom två år. I tabell 11 redovisas handläggningstiderna enligt kraven på återrapportering. Av tabellen framgår att tre ärenden haft en handläggningstid som överstigit två år. Detta kan till stor del förklaras av att ärendena varit svåröverskådliga och komplexa. I ett av ärendena krävdes även att utredningen vidgades väsentligt under handläggningens gång. Övriga två ärenden avsåg en revisor som senare blev föremål för ytterligare två ärenden. Dessa handlades gemensamt och skriftväxlingen blev ovanligt omfattande, vilket innebar att handläggningstiden blev längre än beräknad.

Tabell 11

Disciplin 2008	Handläggningstid				Totalt
	kortare än 1 år	längre än			
		12 mån	18 mån	2 år	
Antal ärenden	105	21	10	3	139
i % av totalen	75,5%	15,1%	7,2%	2,2%	100,0%
varav inom två år	136		97,8%		

Kommentar: Av de under 2008 avgjorda 139 disciplinärendena avsåg 56 ärenden godkända revisorer, 81 ärenden auktoriserade revisorer och 2 ärenden registrerade revisionsbolag. Totalt fattades 56 beslut om disciplinär åtgärd, varav 7 varningar avsåg delbeslut för underlåtenhet att svara på RN:s föreläggande. Av besluten överklagades 21,4 procent.¹⁰

Tabell 12

Disciplinär åtgärd	Godkända revisorer	Auktoriserade revisorer	Revisions- bolag	Totalt
2008				
Upphävande	3	2	0	5
Varning	14	16	0	30
Erinran	8	12	1	21
Totalt	25	30	1	56
2007				
Upphävande	5	5	0	10
Varning	20	22	0	42
Erinran	5	8	1	14
Totalt	30	35	1	66
2006				
Upphävande	4	1	0	5
Varning	19	18	0	37
Erinran	4	12	0	16
Totalt	27	31	0	58

⁹ 2007 = 140, 2006 = 139, 2005 = 164

¹⁰ 2007 = 28,8 %, 2006 = 17,2 %, 2005 = 18,6 %

Mål 3

Ansökan om förhandsbesked ska avgöras inom två månader från det datum komplett ansökan inkommit till nämnden.

Återrapportering

Under 2008 inkom åtta ansökningar om förhandsbesked.¹¹ Samtliga avgjordes inom den föreskrivna tidsgränsen.

1.4 Verksamhetsgren Internationella kontakter**Mål**

Nämnden ska följa den internationella utvecklingen av god revisorssed och god revisionsred.

Återrapportering

RN har liksom föregående år varit representerad i EG-kommissionens arbetsgrupp European Group of Auditors' Oversight Bodies (EGAOB). Gruppen består av representanter från medlemsländernas tillsynsmyndigheter eller – om en medlemsstat saknar tillsynsmyndighet – av representanter från behörigt departement. EGAOB:s uppgift är bl.a. att fungera som ett rådgivande organ till kommissionen i frågor som hänger samman med införlivandet av det *åttonde bolagsrättsliga direktivet om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning* samt tillsynssamarbete mellan medlemsländerna. Vidare ska EGAOB biträda kommissionen vid införlivandet av internationellt accepterade revisionsstandarder som, när de antagits av kommissionen, kommer att bli en del av det svenska regelverket för god revisionsred.

EGAOB:s arbete har under året huvudsakligen varit inriktat på tre områden. Det första området är samarbete mellan medlemsstaternas tillsynsmyndigheter och tillsynsmyndigheter från tredje land. Fokus har framför allt legat på frågan om hur tillsynen ska organiseras beträffande de revisorer som – på grund av att de reviderar europeiska bolag med värdepapper som är noterade på en amerikansk börs – även är föremål för tillsyn från det amerikanska tillsynsorganet Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB). Ett av resultaten av detta arbete är att kommissionen under våren 2009 avser att erkänna PCAOB som en behörig tillsynsmyndighet från tredje land. En effekt av ett sådant beslut är att RN kan samarbeta med PCAOB vid inspektioner samt tillåta att revisionsdokumentation förs över till PCAOB. Det andra området som EGAOB inriktat sitt arbete på är den pågående processen att ta fram nya internationella revisionsstandarder (ISA) samt översättningen av dessa (se mer nedan). Slutligen har frågor om utförande av kvalitetskontroller diskuterats.

---

¹¹ 2007 = 11, 2006 = 6, 2005 = 7

RN har varit representerad i ett flertal av EGAOB:s arbetsgrupper bl.a. i den s.k. ISA Subgroup som har till uppgift att vara kommissionen och EGAOB behjälplig med beredningen av frågor kring införandet av internationellt accepterade revisionsstandarder inom EU. Arbetsgruppens arbete har varit inriktat på att biträda kommissionen med synpunkter och underlag för remissvar på de förslag till omarbetade ISA som lämnats av International Accounting and Assurance Standards Board (IAASB). Nu när detta arbete i det närmaste är avslutat kommer arbetsgruppens arbete att fokuseras på översättningen av ISA samt på praktiska frågor som uppkommer när standarderna ska införas nationellt. Myndigheten kommer också att vara representerad i den särskilda arbetsgrupp som ska övervaka översättningsarbetet. RN har också varit representerad i två arbetsgrupper som har till uppgift att utveckla tillsynssamarbetet såväl inom EU, som mellan tillsynsmyndigheter inom EU och motsvarigheterna i tredje land. RN har slutligen deltagit i det arbete som bedrivs i den nybildade arbetsgruppen rörande kvalitetskontrollfrågor.

Utöver EU-samarbetet har RN haft kontakter med PCAOB för att diskutera förutsättningarna för ett tillsynssamarbete. Som ett led i dessa kontakter deltog representanter från RN i maj 2008 vid ett av PCAOB anordnat seminarium rörande den amerikanska revisorstillsynen. Tjänstemän från RN har också sammanträffat med representanter från PCAOB för att närmare diskutera förutsättningarna för kommande inspektionssamarbete.

RN är medlem i organisationen International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR), vars syfte är att på olika sätt främja samarbete mellan revisors-tillsynsmyndigheter världen över. IFIAR har idag 27 medlemmar och växer fortlöpande. Organisationen arbetar huvudsakligen med två frågor. Den ena är utveckling av kvalitetskontroll i syfte att göra de nationella tillsynsmyndigheternas arbetsmetoder så samordnade och så effektiva som möjligt. IFIAR arbetar här bl.a. genom särskilda seminarier för erfarenhetsutbyte där medlemmarnas praktiskt arbetande kvalitetskontrollanter träffas och diskuterar ett antal ämnen på detta område. Ett sådant seminarium anordnas under RN:s värdskap i Stockholm i mitten av februari 2009. Den andra frågan är att etablera någon form av tillsyn över de stora globala revisionsnätverken. Med den form IFIAR har i dagens läge kan det inte bli fråga om tillsyn i formell mening. Däremot sker en djuplodande dialog mellan organisationen och företrädare för de globala nätverken. Under året har bl.a. de högsta ledningspersonerna i alla nätverken framträtt inför IFIAR:s plenum och besvarat detaljerade frågor om sina olika system för kvalitetssäkring av den revisionsverksamhet som bedrivs i varje land. Liknande och mer djupgående sådana aktiviteter planeras för 2009. I en arbetsgrupp i vilken RN är medlem diskuteras hur det internationella samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna ska kunna utformas för att kvalitetssäkra nätverkens kontroll över revisionskvaliteten i de nationella revisionsbyråerna.

Som ett led i det strukturerade nordiska samråd som inleddes 2005 har RN under 2008 deltagit i ett möte med representanter för de danska, finska och norska tillsynsmyndigheterna för ömsesidiga erfarenhetsutbyten. Vid mötet avhandlades bl.a. frågor om åtgärder för införlivande av det åttonde bolagsrättsliga direktivet, det pågående arbetet med utformningen av systemet för kvalitetskontroller i respektive land samt övriga pågående lagstiftningsarbeten i de deltagande länderna. Dessa

möten har tidigare hållits två gånger per år. Eftersom representanter för ländernas tillsynsmyndigheter numera träffas såväl informellt som inom ramen för övrigt pågående internationellt samarbete, har beslutats att de nordiska sammankomsterna ska begränsas till tre möten under kommande tvåårsperiod.

2. Övriga mål och återrapporteringskrav

Nämnden ska

- *peka på eventuella speciella problem som kan finnas inom branschen,*
- *lämna exempel på hur det egna arbetet kan ha haft effekter på utvecklingen inom revisorsområdet,*
- *redogöra för sin bedömning av kvaliteten på den revision som utförs av de kvalificerade revisorerna,*
- *redogöra för sådant samarbete med andra myndigheter som har till syfte att motverka ekonomisk brottslighet,*
- *vid utformningen av föreskrifter och allmänna råd beakta att myndigheten ska bidra till regeringens mål att minska de administrativa kostnaderna för företagen.*

Återrapportering

Speciella problem inom branschen och andra iakttagelser

RN har under året avgjort ett antal disciplinärenden som rört revisioner i bolag som är börsnoterade eller noterade på annan marknadsplats. I samband härmed har RN hållit fast vid sin tidigare fastlagda ståndpunkt, att det ställs särskilt höga krav på revisorns arbete vid revisioner i noterade bolag.

I ett av ärendena hade revisorn i ett noterat bolag avslutat sin revision och undertecknat revisionsberättelsen den 7 mars 2006. Revisorn hade emellertid låtit det noterade bolaget trycka och tillhandahålla årsredovisningen till aktieägarna innan revisionen var avslutad. Den tryckta årsredovisningen innehöll därför en revisionsberättelse som inte var undertecknad men som var daterad den 20 februari samma år och försedd med revisorns namn. Enligt RN måste revisorn ha insett att revisionsberättelsen gav intrycket att den tryckta årsredovisningen hade blivit föremål för en fullständig och avslutad revision. RN kritiserade revisorn för att revisionsberättelsen inte var daterad korrekt samt konstaterade att revisorn, genom att godta att årsredovisningen inklusive revisionsberättelsen trycktes och hölls tillgänglig innan revisionen var avslutad, hade åsidosatt sina skyldigheter som revisor och att detta framstår som särskilt allvarligt mot bakgrund av att bolaget var börsnoterat. I ärendet bedömdes också revisorns granskning av värdet på aktier i ett dotterbolag och revisorns agerande i förhållande till företagsledningen i en fråga om eventuell återbetalningsskyldighet för ett EU-bidrag. Revisorn tilldelades en varning. Revisorn överklagade beslutet till länsrätten som avsåg överklagandet. Länsrättens dom har vunnit laga kraft.

I ett annat disciplinärende rörande ett noterat bolag hade revisorn inför en s.k. apportemission avgett ett apportintyg över egendom som bestod av samtliga aktier i ett förvärvat bolag. Båda bolagen var verksamma inom IT-sektorn och förvärvet skedde i april 2000. Aktiernas värde upptogs till ca 429 miljoner kronor. I RN:s beslut anfördes att eftersom det har rört sig om svårvärderad egendom som upptagits till ett mycket högt belopp måste kraven på revisorns granskningsinsats ställas särskilt höga. Den värdering som lades till grund för apportintyget var gjord av företrädare för det emitterande bolaget. Revisorn hade vidtagit vissa åtgärder för att försäkra sig om värderingens riktighet, men dessa bedömdes inte som tillräckliga, utan revisorn borde också ha inhämtat ett utlåtande externt eller inom revisionsbyrå eller sett till att bolaget tillhandahöll ett utlåtande från en fristående värderingsman. RN fann att omständigheterna i ärendet var sådana att erinran var en tillräcklig åtgärd trots att det rörde sig om ett noterat bolag. Beslutet har överklagats till länsrätten.

Av andra intressanta ärenden som avgjorts under året bör nämnas de som rörde revisorers granskning av biståndsprojekt som finansierats av SIDA. Bakgrunden till dessa ärenden var Riksrevisionens rapport, och i ett par fall anmälningar från SIDA. I fyra av fallen beslutade RN om disciplinåtgärd. Bristerna i revisorernas granskning var av olika slag och av olika omfattning. Gemensamt för ärendena var dock att revisorerna i vissa delar hade uttalat sig i sina revisionsintyg och i sina revisionsrapporter utan sådana granskningsåtgärder som revisorn skulle ha utfört enligt SIDA:s instruktioner. En revisor tilldelades erinran och de tre övriga tilldelades varning. En av de senare har överklagat RN:s beslut till länsrätten.

När det gäller revisorers opartiskhet och självständighet finns såväl förhandsbesked som disciplinärenden som är principiellt intressanta. Bland annat har RN under året meddelat ett förhandsbesked enligt 25 § revisorslagen, som rörde frågan om en revisor kan vara ledamot av en revisionskommitté i en stiftelse som bedriver kommersiell verksamhet i stor skala. RN konstaterade att revisionskommittén skulle fullgöra sådana uppgifter som styrelsen ska sköta, men som styrelsen valt att överlämna till kommittén. Därför ansåg RN att uppdraget att vara ledamot i revisionskommittén måste bedömas på huvudsakligen samma sätt som om det hade gällt ett uppdrag att vara styrelseledamot i stiftelsen. Med hänsyn härtill och till arten och omfattningen av stiftelsens verksamhet fann RN att uppdraget att ingå i revisionskommittén kunde rubba förtroendet för revisorns opartiskhet och självständighet. Revisorn överklagade förhandsbeskedet till länsrätten som avlog överklagandet. Länsrättens dom har vunnit laga kraft.

I ett annat förhandsbesked enligt 25 § revisorslagen hade en revisor frågat RN om han kunde inneha ett uppdrag som ledamot i OMX Nordiska Börs Stockholms Disciplinnämnd. RN fann att uppdraget i nämnden – som i stora delar är författningsreglerat – inte rubbar förtroendet för hans opartiskhet eller självständighet. RN konstaterade dock att det kan komma att medföra beröringspunkter med hans revisionsklienter och påminde därför om revisorns skyldighet att för varje uppdrag i revisionsverksamheten pröva om det finns omständigheter som kan rubba förtroendet för hans opartiskhet och självständighet.

Slutligen ska nämnas ett disciplinärende mot en av de större revisionsbyråerna som genom ett dotterbolag bedrev ekonomiadministrativ verksamhet åt sina kunder. Verksamheten i fråga avsåg redovisning, fakturering, leverantörsreskontra och lönehantering. RN har i sitt beslut gjort utförliga överväganden kring frågan om vilka verksamheter som ska anses ha naturligt samband med revisionsverksamheten och därmed få utövas av ett revisionsföretag vid sidan av den egentliga revisionsverksamheten. RN kom fram till att de tjänster som tillhandahölls var till övervägande delar så närstående till revisorns kärnkompetens att det saknas anledning att se dem som sidoverksamhet, dvs. tjänsterna ansågs ha naturligt samband med revisionsverksamheten. En del av tjänsterna ansågs dock när de tillhandahålls till revisionsklienter kunna rubba förtroendet för såväl revisionsbyråns som de inom denna verksamma revisorernas opartiskhet och självständighet. RN riktade därför kritik mot revisionsbolaget för att det hade organiserat sin verksamhet på ett sätt som gav upphov till tvivel om såväl revisionsbyråns som revisorernas opartiskhet och självständighet. Revisionsbolaget tilldelades en erinran. RN:s beslut har vunnit laga kraft.

Effekter av RN:s arbete på utvecklingen inom revisorsområdet

RN:s uttalanden i disciplinärenden, förhandsbesked eller i annan form blir en del av den goda revisorsseden och får därmed stor effekt på utvecklingen inom revisorsområdet. Vad gäller disciplinärenden är RN:s uppfattning att seriösa revisorer ser mycket allvarligt även på den lindrigaste disciplinära åtgärden erinran. RN har också uppfattningen att revisorskåren med små undantag rättar sig efter de uttalanden som RN gör i t.ex. disciplinärenden. En mer påtaglig effekt av RN:s tillsynsarbete är att revisorer som har utfört grovt bristfälliga arbeten utesluts ur systemet genom att RN upphävt godkännandet respektive auktorisationen. Under 2008 har RN beslutat om upphävande i fem fall, varav tre härrör från SUT. Vidare har ett antal revisorer, i likhet med tidigare år, valt att avsäga sig sitt godkännande eller sin auktorisation redan när RN beslutat om en SUT-utredning eller en kvalitetskontroll eller när resultatet av en sådan utredning eller kontroll lett till att RN öppnat ett disciplinärende.

RN:s verksamhet är inte enbart inriktad på att hantera tillsynsärenden, utan myndighetens uppfattning i aktuella revisorsfrågor förs även fram genom en utåtriktad verksamhet bl.a. i möten med andra myndigheter, med revisorsorganisationen FAR SRS och med enskilda revisionsbolag samt genom artiklar i fackpress. Den effekt denna verksamhet har på utvecklingen av revisorsområdet är visserligen svår att mäta men ingalunda försumbar.

I sin egenskap av expertorgan till regeringen i frågor som gäller revisorer och revision har RN besvarat ett antal remisser som berört dessa frågor. RN:s synpunkter får inte sällan genomslag i det fortsatta lagstiftningsarbetet. RN har också haft förmånen att låta sina anställda få delta som experter i ett antal statliga utredningar. Som exempel kan nämnas den från RN:s perspektiv viktigaste utredningen nämligen 2006 års revisorsutredning, som under året lämnat såväl sitt andra delbetänkande som sitt slutbetänkande. RN har också lämnat remissvar över dessa betänkanden.

Revisionskvalitet

En stor del av RN:s tillsynsverksamhet baserar sig på anmälningar. En övergripande bedömning av revisionskvalitet kan emellertid endast med stor försiktighet göras utifrån resultaten av anmälningsiniterade disciplinärenden, eftersom urvalet är tämligen slumpmässigt. Bedömningen av kvaliteten på den revision som utförs av de kvalificerade revisorerna får därför främst grundas på information som insamlats genom olika systematiska kontroller.

En viktig sådan bedömningsgrund är resultaten av de kvalitetskontroller som utförs av branschorganisationen FAR SRS samt av RN:s egen kvalitetskontroll av revisorer som inte är medlemmar i branschorganisationen. Andra källor är den särskilda uppsökande tillsynen (SUT) som är riktad mot en bred grupp av praktiserande revisorer samt den särskilda kvalitetskontroll genom uppsökande tillsyn (stor-SUT) som RN bedriver avseende revisorer och revisionsbyråer som utför revision i marknadsnoterade bolag och andra bolag av allmänt intresse. Stor-SUT ska över tiden omfatta alla revisionsbyråer och revisorer som utför revision i noterade bolag. SUT genomförs mer selektivt på riskbaserade urval av enskilda revisorer vilka huvudsakligen har mindre företag som uppdragsgivare. Det riskbaserade urvalet i SUT innebär naturligen att resultaten av utredningarna inte kan antas representera ett genomsnitt av kvalificerade revisorer varför viss försiktighet får iakttas vid en generell utvärdering.

Den kvalitetskontroll som FAR SRS underkastar sina medlemmar omfattade under 2008 närmare femhundra kvalificerade revisorer. Denna kontrollverksamhet kvalitetssäkras av RN genom att stickprov tas på ett antal genomförda kontroller varje år. Under 2008 kvalitetssäkrade RN tjugo kontroller som omfattade totalt 66 revisorer. RN konstaterade att kontrollerna genomgående hade hög kvalitet. FAR SRS underrättade RN om att allvarliga brister konstaterats hos fem revisorer. Av dessa valde två revisorer att avsäga sig sitt godkännande i samband med att RN med anledning av resultatet öppnade disciplinärenden. Beträffande övriga tre revisorer avskrevs ett ärende utan åtgärd medan två inte är slutförda.

Under året har RN – med anlitande av FAR SRS kvalitetskontrollanter – också fortsatt att granska revisorer som inte är medlemmar av FAR SRS. Under 2008 granskades 16 revisorer, av vilka sex nådde ett godkänt resultat medan fyra blev föremål för disciplinärenden. RN:s bedömning rörande resterande sex revisorer var inte slutförd vid årsskiftet.

Den vanligaste grunden för allvarlig kritik i disciplinärenden är liksom tidigare år otillräckliga revisionsåtgärder och bristfällig dokumentation. Det är ovanligt att en vanlig anmälan leder till att RN finner sådana brister i revisionskvaliteten att det leder till att revisorns godkännande eller auktorisation upphävs. Granskningen inom ramen för SUT eller anmälningar från FAR SRS efter kvalitetskontroll leder däremot inte sällan till att RN nödgas upphäva en revisors godkännande eller auktorisation. Av de SUT-ärenden som avslutades under 2008 överfördes ca 26 procent till disciplinärenden. Med tanke på att ett överförande i princip bara sker vid konstaterade allvarliga brister i revisionskvaliteten eller allvarligare överträdelser av god revisorssed är detta en hög siffra. Man bör emellertid – som nämnts ovan – beakta

att urvalet för SUT är riskbaserat. Den höga andelen disciplinärenden efter SUT kan dock ses som en bekräftelse på att RN:s urvalsmetoder är effektiva och sannolikt fångar upp just sådana revisorer som utför ett bristfälligt arbete.

RN fortsatte under året projektet stor-SUT som omfattar alla revisorer vilka utför revisionsuppdrag i företag vars aktier är noterade på en reglerad marknad eller på någon annan handelsplats. Projektets huvudsakliga målgrupp är de fyra största revisionsbyråerna samt tre mellanstora byråer, vilka svarar för den absoluta merparten av revisionen i marknadsnoterade bolag. En mycket liten andel (mindre än 5 %) av de företag vilkas aktier är noterade på en reglerad marknad revideras av andra revisorer än sådana som är verksamma vid någon av landets sju största revisionsbyråer. Utvidgas intresset till företag vilkas aktier är noterade på någon handelsplats utanför de reglerade marknaderna blir andelen något större.

I stor-SUT fokuserar RN kvalitetsgranskningen på själva revisionsbyrån samt dess organisation, system och metoder för att kvalitetssäkra revisioner utförda av enskilda revisorer. Utöver en allmän genomlysning av byråns revisionsmetodik och systemstödet till revisorerna i deras uppdragsarbete läggs tonvikt vid revisionsbyråns system för intern kvalitetssäkring i uppdragsarbetet, egen intern kvalitetskontroll utförd i efterhand, procedurerna för antagande och förnyelse av uppdrag och hanteringen av oberoendefrågor. RN studerar också byråernas interna system för uppföljning av vidareutbildning, belöningssystemen och användningen av specialister inom olika områden av mer komplicerad natur såsom kvalificerad redovisning, beskattning och värderingsfrågor. Stor-SUT är alltså i sin nuvarande form i huvudsak systeminriktad, men innefattar också stickprovsvisa kvalitetskontroller av enskilda revisionsuppdrag i noterade företag. Sådana uppdragskontroller syftar till att verifiera att de policier, riktlinjer och metoder som byrån beskriver verkligen tränger igenom i byråns arbete och tillämpas på rätt sätt i det praktiska arbetet i enskilda uppdrag. Denna del av stor-SUT kommer att byggas ut med början år 2009.

Även för de mindre revisionsbyråer som berörs av detta projekt tar RN del av hur metodutveckling, oberoendehantering och kvalitetssäkring organiserats. RN granskar och kvalitetsbedömer i samband med dessa undersökningar ett antal av de revisioner i marknadsnoterade bolag som utförs av respektive byrå.

RN avslutade under 2008 undersökningar avseende var och en av de fyra största revisionsbyråerna, vilka inletts under tidigare räkenskapsår. RN slutförde därmed också en särskild undersökning som initierats sedan myndigheten uppmärksammat brister i de fyra stora byråernas dokumentation av oberoendeanalyser. RN har funnit att de största revisionsbyråerna – till stor del med stöd av sina internationella nätverksorganisationer – fortsatt att utveckla sin metodik och sina system. Detta gäller även byråernas system för kvalitetssäkring och kvalitetskontroll samt metoder för riskhantering liksom också byråernas system för säkerställande av ett fullgott oberoende i revisionsuppdragen. Även vad avser dokumentation av oberoendeanalyser har det skett en förbättring, även om det återstår en del frågor av principiell natur som är föremål för diskussion mellan revisorsorganisationen och RN. Revisionskvaliteten i de stickprovsvisa granskade uppdragen har i likhet med vad RN funnit tidigare år varit god.

Den finansiella kris som med full kraft drabbade det internationella banksystemet under 2008 har bidragit till ökade problem inom den finansiella sektorn. Detta har medfört att vissa redovisningsfrågor hamnat i fokus och har medfört ökade revisionsrisker vid uppdrag i finansiella företag. Områden som särskilt tilldrar sig uppmärksamhet är revision av redovisning av verkliga värden, revisorns bedömning av ett företags möjlighet till fortsatt drift, revision av uppskattningar i bokföringen, revision av förhållanden som berör närstående parter samt revisorns ansvar att vid en revision beakta att det kan förekomma oegentligheter och fel. Det absoluta flertalet av finansiella företag av betydelse i Sverige revideras av någon av de fyra största revisionsbyråerna. I mitten av räkenskapsåret inledde RN ett särskilt stort SUT-projekt avseende dessa revisionsbyråers organisation, resurser och metoder för revision av just finansiella företag. Projektet är inte slutfört, men RN:s undersökningsteam har hunnit besöka samtliga de fyra byråerna och kunnat konstatera att byråernas ledningar i hög grad är medvetna om de ökade riskerna och kraven på bland annat användning av specialiserade medarbetare i uppdragen för att säkerställa revisionskvalitet.

RN har under 2008 inte prioriterat mindre byråer som utför uppdrag i noterade bolag utan koncentrerat sina resurser på de större byråerna, vilka väger tyngst när det gäller att upprätthålla förtroendet för revisionens kvalitet.

Avslutningsvis kan konstateras att antalet disciplinära åtgärder berör en mindre del av den totala revisorskåren, cirka 1,4 procent under 2008 (1,6 procent 2007). Med beaktande av detta och av vad som sagts om kontrollsystemet ovan anser RN att allt tyder på att den generellt goda revisionskvaliteten i Sverige upprätthålls.

Samarbete med andra myndigheter med syfte att motverka ekonomisk brottslighet

Liksom tidigare år har RN haft löpande kontakter med företrädare för Ekobrottsmyndigheten (EBM) och Skatteverket i frågor som rör revisorer och revision och har samband med förebyggande eller bekämpning av ekonomisk brottslighet. Sådana frågor är också vanligt förekommande vid RN:s kontakter med FAR SRS. RN:s chef är medlem i EBM:s forensiska råd som inrättades 2007. Under 2008 har RN haft samråd med Statskontoret med anledning av Statskontorets utredningsuppdrag rörande den tillsyn som krävs enligt det s.k. tredje penningtvättsdirektivet.

Utformning av föreskrifter och allmänna råd

Vid utformningen av föreskrifter och allmänna råd ska RN beakta regeringens mål att minska sådana administrativa kostnader för företagen som följer av statliga regelverk. RN har under 2008 inte beslutat om några föreskrifter eller allmänna råd.

Budgetutfall

(tkr)	Prognos enligt regleringsbrev för 2008	Reviderad prognos enligt budgetunderlag för 2009	Utfall 2008
Intäkter	25 000	25 053	24 103
Kostnader	27 000	27 051	26 789
Resultat	-2 000	-1 998	-2 686

Enligt de prognoser RN lagt fram skulle verksamheten under 2008 vidkännas en kraftig förlust på grund av både förväntade sjunkande intäkter och nödvändiga investeringskostnader. Det visade sig att intäkterna sjönk med nästan en miljon kronor mer än beräknat. Detta berodde delvis på uteblivna provtentander som påverkade hela intäktssidan från provavgifter till ansökningsavgifter och årsavgifter samt delvis på att fler revisorer än väntat lämnade kåren vilket sänkte årsavgiftsintäkterna. De besparingar om drygt 280 tkr som RN gjorde i förhållande till en redan stramt hållen kostnadsbudget, kunde bara marginellt påverka underskottet.

Myndighetskapital

RN har pga. underskottet ett negativt myndighetskapital vid utgången av 2008 om drygt 1,8 mnkr (se tabell 2, sid 2). Om man ser på verksamhetsgrenarna framgår att huvuddelen av underskottet för 2008 hänförs till tillsynsverksamheten (60,6 %) där kostnaderna ska täckas av årsavgifter. Regeringen har den 20 november 2008 beslutat om en ändring i förordningen (1995:665) om revisorer som innebär att RN ska ta ut en särskild årsavgift för periodisk kvalitetskontroll av revisorer med uppdrag i noterade bolag. Detta innebär att RN utöver de hittillsvarande årsavgiftsintäkterna kommer att få ett tillskott för tillsynsverksamheten om ca 4,5 mnkr 2009. De särskilda årsavgifterna ska bl.a. täcka kostnaderna för ytterligare ett kvalificerat granskningsteam hos RN. Rekryteringsprocessen gör emellertid att de ökade kostnaderna inte beräknas slå igenom förrän vid halvårsskiftet. Avgifterna beräknas därför kunna täcka underskottet i tillsynsverksamhet och återställa myndighetskapitalet senast till utgången av 2009. För att åstadkomma en stadigvarande balans mellan kostnader och intäkter på tillsynsområdet kan den ordinarie årsavgiften behöva höjas för 2010. Vad gäller övriga verksamhetsgrenar visar examinationen ett större underskott (32,3 %). Som nämnts ovan beror detta på ett vikande antal tentander. RN kommer under året att överväga vilka åtgärder som behövs för att täcka underskottet även i examinationsverksamheten.

3. Organisationsstyrning

Åtterrapporing:

Etnisk och kulturell mångfald: RN:s personal består huvudsakligen av jurister med domstolsbakgrund samt ekonomer av vilka ett flertal är auktoriserade revisorer. Två anställda är födda i annat land än Sverige. Några särskilda åtgärder för att åstadkomma en bredare etnisk personalsammansättning har inte vidtagits.

Arbetsmiljö och hälsa: RN:s personal genomgår årliga hälsoundersökningar och har tillgång till friskvård i form av rabatterade avgifter för motion och massage. Den fysiska arbetsmiljön bevakas löpande.

Åldersstruktur, könsfördelning:

Ålder	Ledning		Kärnkompetens		Stödkompetens	
	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor	män
61–	0	0	1	2	0	0
51–60	0	1	2	0	2	0
31–50	0	1	4	4	1	0
20–30	0	0	1	0	1	0

RN:s rekryterings- och personalpolitik är konsekvent inriktad mot att bidra till att uppfylla myndighetens verksamhetsmål. Sålunda har myndigheten under senare år rekryterat ett flertal mycket högt kvalificerade auktoriserade revisorer, var och en med sin speciella kompetensprofil. Motsvarande gäller för jurister samt övriga handläggare och personal.

RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2008	2007
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	23 993	25 813
Intäkter av bidrag		0	180
Finansiella intäkter	2	110	157
Summa		24 103	26 151
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-17 959	-17 694
Kostnader för lokaler	4	-2 318	-2 490
Övriga driftkostnader	5	-6 271	-6 689
Finansiella kostnader	6	-30	-17
Avskrivningar och nedskrivningar		-211	-220
Summa		-26 789	-27 111
Verksamhetsutfall		-2 686	-960
Årets kapitalförändring	7	-2 686	-960

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2008-12-31	2007-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	8	29	42
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	9	689	751
Summa		718	793
Fordringar			
Kundfordringar		401	307
Fordringar hos andra myndigheter		432	457
Övriga fordringar		8	7
Summa		840	771
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		583	544
Övriga upplupna intäkter	10	222	0
Summa		804	544
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		1 227	3 807
Summa		1 227	3 807
SUMMA TILLGÅNGAR		3 589	5 916
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital		12	12
Balanserad kapitalförändring	11	797	1 757
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-2 686	-960
Summa		-1 877	809
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	12	0	174
Summa		0	174
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	13	627	461
Skulder till andra myndigheter		634	575
Leverantörsskulder		1 083	1 207
Övriga skulder		445	377
Summa		2 789	2 620

Periodavgränsningsposter

Upplupna kostnader	14	2 644	2 312
Övriga förutbetalda intäkter		33	0
Summa		2 677	2 312

SUMMA KAPITAL OCH SKULDER **3 589** **5 916**

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Belopp i tusental kronor där annat inte anges. Summeringsdifferenser kan förekomma pga avrundningar till tkr.

1. Redovisningsprinciper

RN:s redovisning följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 10 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Avvikelse från FÅB

I regleringsbrevet för år 2008 undantas RN från att lämna delårsrapport enligt 8 kap förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

2. Värderingsprinciper**Anläggningstillgångar**

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 10 tkr och har en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 10 tkr. Avskrivning under anskaffningsåret sker från och med den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider:

Datorer och kringutrustning	3 år
Möbler och kontorsmaskiner	5 år
Övriga inventarier	8 år

Omsättningstillgångar

Fordringarna har tagits upp till de belopp som efter individuell prövning beräknas inflyta.

Skulder

Skulder har tagits upp till nominellt belopp.

3. Uppgifter enligt 7 kap 2 § FÅB

Ersättningar (tkr)	2008	2007
Direktör		
Peter Strömberg	926	864
Tillsynsämnden – ledamöter		
Elisabeth Palm, ordförande	93	93
Gunnel Wennberg, vice ordförande	40	48
Vilhelm Andersson	39	45
Eva Ekström	41	47
Kerstin Nyquist	39	47
<i>fr.o.m 2008-07-01</i>		
Rune Brännström	16	–
Bertel Enlund (tidigare ersättare i nämnden)	16	4
Per-Ola Jansson	16	–
Anita Österholm	16	–
<i>t.o.m 2008-06-30</i>		
Ulla Nordin Buisman	24	43
Klas-Erik Hjorth	24	47
Jan-Erik Moreau	24	45
Claes Norberg	24	47
Tillsynsämnden – ersättare		
Ulf Järlebro	–	4
Marie Carlsson	2	2
Leif Lundfors	4	6
Bertil Sjöo	–	6
<i>t.o.m.2008-06-30</i>		
Hans-Jörgen Andersson	4	4
Catarina af Sandeberg	–	2
Maria Stålebrant	–	6

Kommentar: Sammanträdesarvodena för september–december har betalats ut i januari 2009 och är inte inkluderade i uppgifterna ovan.

Styrelseuppdrag i aktiebolag och statliga myndigheter
--

Tillsynsnämnden – ledamöter

Gunnel Wennberg vice ordförande		Rättsmedicinalverkets insynsråd (ledamot) Partibidragsnämnden (ledamot) Statsrådsarvodesnämnden (ledamot)
Vilhelm Andersson		Tullverkets insynsråd (ledamot) Försvarmaktens nämnd för kvalificerade skyddsidentiteter (ledamot) Domstolsverkets insynsråd (ledamot) Säkerhets- och integritetsskydds- nämnden, skyddsregistrerings- delegationen (ledamot) Domarnämnden (ersättare) Överklagandenämnden för totalförsvaret (ersättare)
Ulla Nordin Buisman	<i>t.o.m 2008-06-30</i>	UBN Förvaltning AB (ledamot) PricewaterhouseCoopers i Sverige AB (ledamot)
Klas-Erik Hjorth	<i>t.o.m 2008-06-30</i>	Springkällan AB (ledamot och VD)
Per-Ola Jansson	<i>fr.o.m 2008-07-01</i>	IPOJ Konsult AB, (ledamot) LeanOn AB (ledamot) Nordic Growth Market NGM AB (ledamot) SwedSec AB (ledamot)
Claes Norberg	<i>t.o.m 2008-06-30</i>	Bokföringsnämnden (vice ordförande fr.o.m 1 febr 2008) Riksrevisionens vetenskapliga råd (ledamot)
Kerstin Nyquist		Forskarskattenämnden (ledamot)

Tillsynsnämnden – ersättare

Sten Andersson		Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut (ersättare)
Annika Boström	<i>fr.o.m 2008-07-01</i>	Advokatfirman Annika Boström AB (ledamot)
Carl-Gustaf Burén		Bokföringsnämnden (ledamot) Bolagsverkets insynsråd (ledamot)
Helena Dale	<i>fr.o.m 2008-07-01</i>	Balansen Helena Dale AB (ledamot) Balansen ASM AB (suppleant) Anini Konsult AB (suppleant) Balansen ESL AB (suppleant)

Mikael Ernström	<i>fr.o.m 2008-07-01</i>	AB Ernströms Revisionsbyrå (ledamot) Mittrevision AB (ledamot) Baker Tilly Sverige AB (ledamot)
Ulf Järlebro		BDO Nordic Stockholm AB (ledamot) BDO Nordic Mälardalen AB (ledamot) BDO Nordic Consultants AB (suppleant) BDO Nordic AB (ledamot)
Leif Lundfors		Lundfors Revisionsbyrå AB (ledamot fr.o.m 2008-09-03)
Gustaf Sjöberg		Finansinspektionen (ledamot) Sjöbergs Konditori i Gävle AB (styrelseordförande)
Hans-Jörgen Andersson	<i>t.o.m 2008-06-30</i>	Tjänsteförslagsnämnden för domstols- väsendet (ledamot)
Willard Möller	<i>t.o.m 2008-06-30</i>	Hollebäcks Revision AB (ledamot) BWM Transfer AB (ledamot)
Catarina af Sandeberg	<i>t.o.m 2008-06-30</i>	Expanator AB (ledamot)
Maria Stålebrant	<i>t.o.m 2008-06-30</i>	Qorekta Revision AB (ledamot t.o.m februari 2008) Bellander Revision AB (suppleant t.o.m februari 2008)

4. Anställdas sjukfrånvaro i procent

	Kvinnor	Män	Totalt
2006	6,4	1,9	4,3
2007	7,5	1,1	4,4
2008	2,7	0,7	1,8

Under 2008 har ingen sjukfrånvaro varat under en sammanhängande tid av mer än 60 dagar (2007 = 58 procent 2006 = 49,3 procent). Sjukfrånvaron redovisas inte i åldersgrupper pga. att endast en av grupperna omfattar fler än tio anställda.

5. Noter

Resultaträkning

(tkr)	2008	2007
Not 1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
<i>Offentligrättsliga avgifter</i>		
Ansökningsavgifter	1 720	2 256
Årsavgifter	15 835	16 245
Examensavgifter	4 524	5 213
Administrationsavgifter examen	1 185	1 332
Övriga offentligrättsliga avgifter	365	343
	23 629	25 389
<i>Övriga avgifter och andra ersättningar</i>		
Avgiftsintäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	364	424
Summa	23 993	25 813
Not 2 Finansiella intäkter		
Ränteintäkter räntekonto i Riksgäldskontoret	110	157
Summa	110	157
Not 3 Kostnader för personal		
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	11 162	10 778
Övriga kostnader för personal	6 797	6 916
Summa	17 959	17 694
Not 4 Kostnader för lokaler		
Kontorslokaler	1 900	2 090
Examenslokaler	289	277
Städning och övriga lokaler	129	123
Summa	2 318	2 490
Not 5 Övriga driftkostnader		
Konsulttjänster avseende provkonstruktion/rättning	2 627	2 599
Övriga konsulttjänster	2 330	2 424
Övriga driftkostnader	1 314	1 666
Summa	6 271	6 689
Not 6 Finansiella kostnader		
Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	28	15
Övriga finansiella kostnader	2	2
Summa	30	17

Not 7 Årets kapitalförändring		
Avgiftsfinansierad verksamhet, underskott	-2 686	-960
Summa	-2 686	-960

Balansräkning

	2008-12-31	2007-12-31
Not 8 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	458	458
Summa anskaffningsvärde	458	458
Ingående ackumulerade avskrivningar	-416	-403
Årets avskrivningar	-13	-13
Summa ackumulerade avskrivningar	-429	-416
Utgående bokfört värde	29	42
Not 9 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	2 828	2 297
Årets anskaffningar	136	531
Summa anskaffningsvärde	2 964	2 828
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 077	-1 870
Årets avskrivningar	-198	-207
Summa ackumulerade avskrivningar	-2 275	-2 077
Utgående bokfört värde	689	751
Not 10 Övriga upplupna intäkter		
Upplupna intäkter avseende Riksrevisionen	120	0
Upplupna intäkter avseende kvalitetsgranskning	102	0
Summa	222	0
Not 11 Balanserad kapitalförändring		
Avgiftsfinansierad verksamhet, överskott	797	1 757
Summa	797	1 757
Not 12 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning	174	29
Årets pensionskostnad	-132	260
Årets pensionsutbetalningar	-42	-115
Utgående avsättning	0	174

Not 13 Lån i Riksgäldskontoret

Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.

Ingående balans	461	378
Under året nyupptagna lån	342	156
Årets amorteringar	-176	-73
Utgående balans	627	461

Beviljad låneram enligt regleringsbrev 800 725
Genom regeringsbeslut 2008-06-26 höjdes låneramen från 713 tkr till 800 tkr.

Not 14 Upplupna kostnader

Upplupna semesterlöner och löner inkl sociala avgifter	1 365	1 233
Övriga upplupna kostnader	1 279	1 079
Summa	2 644	2 312

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

(tkr)	2008	2007	2006	2005	2004
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	800*	725	600	600	600
Utnyttjad	627	461	378	188	160
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Maximalt utnyttjad	44	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	110	157	109	73	60
Räntekostnader	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	25 000	27 400	26 060	25 854	22 150
Avgiftsintäkter	23 993	25 813	25 643	26 702	23 383
Anslagskredit	<i>ej tillämpligt</i>				
Anslag	<i>ej tillämpligt</i>				
Bemyndiganden	<i>ej tillämpligt</i>				

Personal

Antalet årsarbetskrafter (st)	19	21	19	18	16
Medelantalet anställda (st)	21	21	20	21	17

Driftkostnad per årsarbetskraft	1 397	1 280	1 372	1 376	1 430
--	-------	-------	-------	-------	-------

Kapitalförändring

Årets	-2 686	-960	-297	1 754	333
Balanserad	797	1 757	2 053	299	-34

---

* Genom regeringsbeslut 2008-06-26 höjdes låneramen för år 2008 från 713 tkr till 800 tkr.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

2009-02-19

Peter Strömberg
Direktör